

Vaste Commissie
Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Utrecht, 11 februari 2019
Betreft: AO Verpleeghuiszorg 14 februari

Geachte leden,

Zorg is mensenwerk en mensen zijn verschillend. Het is daarom van groot belang dat mensen die zorg nodig hebben, naasten en medewerkers ruimte voelen om samen inhoud te geven aan zorg en ondersteuning. Dat vergt lokaal maatwerk. En denken vanuit netwerken in plaats van vanuit bestaande instituten en organisaties. Het vraagt veel lef en doorzettingsvermogen om deze cultuuromslag in de verpleeghuiszorg tot stand te brengen. In deze brief geven wij u een aantal punten mee hoe we deze cultuuromslag kunnen versnellen. We hopen dat u deze in kunt brengen tijdens het algemeen overleg verpleeghuiszorg op 14 februari aanstaande.

Lokale inzet extra geld

Het is belangrijk dat er extra geld is om de verpleeghuiszorg te verbeteren. Daarbij is het nodig dat er extra personeel komt. Zodat er meer tijd een aandacht is voor bewoners en naasten. En medewerkers ruimte ervaren om hun werk op een plezierige en veilige manier te doen.

85% van het extra geld moet aan extra personeel uitgegeven worden. In de praktijk horen we van cliëntenraden en andere betrokkenen in de zorg dat deze regel tot verwarring leidt. En bij een hele strikte toepassing ook niet aansluit bij de behoeften van bewoners en naasten.

De aanname bij het extra geld is dat het verpleeghuis het hele leven van bewoners regelt, organiseert en betaalt. Dat is een sterk intramuraal gerichte benadering, die op veel plaatsen onhoudbaar en onwenselijk is. Veel bewoners leven al heel lang in de wijk of het dorp waar het verpleeghuis staat. Juist door de verbinding te zoeken tussen het verpleeghuis en de omgeving maken bewoners weer onderdeel uit van de lokale samenleving. Dat is ook gewenst beleid.

Op veel plaatsen is het verpleeghuis inmiddels onderdeel van een netwerk en minder het centrale punt waar alle disciplines in dienst zijn. Het verpleeghuis huurt andere organisaties, mensen en hulpverleners in. En doet niet alles zelf. Door gebruik te maken van het sociaal werk in de buurt. Door afspraken te maken met de plaatselijke sportschool of het zwembad. Door gebruik te maken van een netwerk van (para-)medici in de wijk.

De redenen daarvoor kunnen divers zijn. Zo zijn diverse zorgorganisaties vanuit hun visie bezig om het verpleeghuis als leefgemeenschap weer onderdeel van de wijk of het dorp te maken. Op andere plaatsen is het ook bittere noodzaak. In bijvoorbeeld krimpgebieden zijn geen mensen beschikbaar om in het verpleeghuis te werken. Jongeren trekken weg. Door andere organisaties in te huren voor zorg en/of ondersteuning blijft het toch mogelijk goede zorg en ondersteuning te bieden.

Wij pleiten er daarom voor meer maatwerk mogelijk te maken bij de besteding van het extra geld om daarmee recht te doen aan de veranderende vraag in de samenleving.

Lokaal verbeteren

Lokaal maatwerk betekent ook lokaal afspraken maken over verbeteringen. Waardigheid en trots op locatie is opgezet als een hulpprogramma om lokaal te verbeteren. We zien steeds meer dat dit programma een andere doelstelling krijgt. Namelijk: een beeld geven hoe het in de verpleeghuizen gaat. Dat is ook belangrijk, maar moet niet vermengd worden met hulp op maat. Een voorbeeld is de nieuwe personeelsnorm. Organisaties hebben daarbij hulp op maat nodig en geen voorgestructureerde scan, die vaak geen antwoord geeft op de lokale vragen. Het gevaar is anders dat de geboden hulp niet leidt tot een echte verbetering.

Wij pleiten er daarom voor waardigheid en trots op locatie zo op te zetten, dat er maximale ruimte is om te helpen bij lokale vragen.

Lokaal organiseren

Ongeveer 50 zorgorganisaties vormen samen de beweging 'radicale vernieuwing verpleeghuiszorg, van regels naar relaties'. Zij zijn ieder op hun eigen manier bezig om lokaal te organiseren. Waarbij de relatie tussen de mens die zorg nodig heeft, de naasten en de zorgverleners centraal staan. Zij doen dat ieder op hun eigen manier. En ze leren van elkaar. Concrete resultaten zijn bijvoorbeeld: medewerkers hebben meer tijd, meer aandacht voor de bewoner, betere samenwerking tussen de verschillende beroepsgroepen en vernieuwing van

het zorgonderwijs. In deze beweging gebeurt heel erg veel dat past bij de bedoeling van het kwaliteitskader verpleeghuiszorg.

Wij nodigen u van harte uit om kennis te nemen van de resultaten van de beweging radicale vernieuwing. Wij organiseren graag een werkbezoek.

Lokale medezeggenschap

De verpleeghuiszorg heeft als doelstelling dat mensen zo lang mogelijk hun leven kunnen leiden, binnen de mogelijkheden die zij hebben. De persoon die zorg vraagt en de naasten zijn vertrekpunt bij het organiseren van zorg. Zorgverleners kijken wat zij kunnen bijdragen aan het leven van mensen en zorgorganisaties ondersteunen dat. Daarbij is het van belang dat mensen die zorg nodig hebben en hun naasten kunnen meepraten en meebeslissen. Op individueel en op collectief niveau. Individueel op de zaken die direct het eigen leven raken. Collectief op de zaken die meer overstijgend zijn en meerdere mensen raken. Alleen als dat goed gaat kan de zorg uitgaan van wat mensen belangrijk vinden. Cliëntenraden vervullen die collectieve rol. Zij hebben onder andere een belangrijke taak bij het opstellen van het kwaliteitsplan en bij het kijken of de voorgenomen activiteiten in de praktijk ook werken. Zodat mensen die zorg nodig hebben en hun naasten ook echt iets merken van de plannen.

Wij pleiten ervoor dat de signalen van cliëntenraden over de besteding van de extra gelden onderdeel zijn van de monitor. En dat we nagaan of cliëntenraden op locatie in de praktijk voldoende betrokken zijn bij het opstellen van het kwaliteitsplan en de daaruit volgende verbeterplannen.

Voor vragen of nader overleg kunt u contact met mij opnemen: m.laterveer@loc.nl of 06 511 34 558

Met vriendelijke groet,

Marthijn Laterveer
Coördinator